

FörvR: dom 2010-08-20, mål nr 32133-10

D 17/10

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en anmälan avseende auktoriserade revisorn A-son. Anmälan avser A-sons uppdrag som vald revisor i ett aktiebolag (bolaget).

Av handlingarna i ärendet framgår följande. A-son, som driver sin verksamhet i en revisionsbyrå, valdes till revisor i bolaget i september 2007. Dessförinnan, i februari 2007, hade styrelseledamoten i bolaget dömts för bokföringsbrott och försvårande av skattekontroll. I mars 2008 dömdes styrelseledamoten av hovrätten för brott samt meddelades näringsförbud. Under hösten 2008 inleddes en förundersökning mot styrelseledamoten rörande misstanke om brott mot näringsförbudet.

Av anmälan framgår att A-son har skickat en faktura till bolaget om totalt 66 000 kr exklusive moms. Fakturan avsåg revisionsbyråns revisions- och konsultarvoden för perioden augusti 2008–januari 2009. Av anmälan framgår vidare att bolaget begärde en specifikation av fakturan. RN har tagit del av en kopia av denna fakturaspecifikation, som är uppdelad månadsvis. I arvodet för november månad ingår en post om 13 000 kr som bland annat anges avse ”möte med [förundersökningsledaren] från åklagarsidan, framtagande av material till [förundersökningsledaren]”. Anmälaren har bland annat gjort gällande att bolaget inte borde behöva betala ersättning för den tid som personal vid revisionsbyrån har lagt ned på att delta i förundersökningen, eftersom detta inte skedde på bolagets uppdrag.

A-son har anfört i huvudsak följande.

I november 2008 ville åklagaren utreda om brott mot näringsförbud kunde föreligga, eftersom viss passiv näringsverksamhet hade utförts i bolaget, efter datumet för åsatt näringsförbud. Med anledning av detta kontaktade förundersökningsledaren en av hans medarbetare för vittnesuppgifter. Förundersökningsledaren förhörde sig, vid besök på revisionsbyrån, kring bolagets verksamhet och omfattning samt kring bolagets turer kring styrelse- och ägarförändring. Medarbetaren fick lämna ifrån sig viss dokumentation kring detta. Den beräknade tidsåtgång avseende nedlagd tid initierad av åklagare beräknas uppgå till 2,5 timme. Det motsvarar ett arvode om 2 750 kr.

RN gör följande bedömning.

Enligt 9 kap. 46 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551) är en revisor skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till undersökningsledaren under förundersökning i brottmål.

Revisorer har, på samma sätt som andra, en medborgerlig skyldighet att medverka i förundersökningar.¹ Den ovan nämnda bestämmelsen i aktiebolagslagen utgör ett undantag från huvudregeln om revisorers tystnadsplikt. Bestämmelsen syftar, enligt förarbetena till den motsvarande bestämmelsen i 1975 års aktiebolagslag, till att underlätta de brottutredande myndigheternas arbete genom att revisorn ges möjlighet att lämna upplysningar om det reviderade bolagets angelägenheter i ett tidigt skede av en brottsutredning. I förarbetena anges vidare att den förundersökning där revisorn medverkar inte behöver vara föranledd av att någon i

¹ Det finns inte utrymme för den som har kallats till ett förhör under en förundersökning att vägra att inställa sig, jfr främst 23 kap. 6 § rättegångsbalken.

bolaget har begått ett brott.² Av dessa förhållanden följer enligt RN:s mening att en revisors medverkan i en förundersökning inte har en sådan koppling till revisionsuppdraget i det berörda aktiebolaget att revisorn har rätt att begära ersättning från bolaget för sin eller sina medarbetares medverkan i förundersökningen.

Det finns vidare anledning att nämna att den som hörs under en förundersökning i ett brottmål kan ha rätt till ersättning från det allmänna för exempelvis resor och tidsspillan enligt kungörelsen (1969:590) om ersättning vid förundersökning i brottmål, som hänvisar till förordningen (1982:805) om ersättning av allmänna medel till vittnen, m.m. A-sons medarbetare hade således möjlighet att hos åklagaren begära viss ersättning från det allmänna för den tidsspillan som hennes deltagande i förundersökningen föranledde. Om så hade skett, skulle åklagaren haft att ta ställning till denna begäran enligt de ovan nämnda regelverken.

RN finner att A-son inte skulle ha fakturerat bolaget för den tid som han eller hans medarbetare hade lagt ned på att biträda åklagaren i brottmålet. Genom att göra detta har han åsidosatt god revisorssed. Eftersom han därigenom har åsidosatt sina skyldigheter som revisor ska han meddelas en disciplinär åtgärd. RN finner att åtgärden kan stanna vid en erinran.

Med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883) meddelar RN A-son erinran.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Sten Andersson, ordförande, hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, vice ordförande, advokaten Rune Brännström (avvikande mening), regionskattechefen Marie Carlsson, avdelningschefen Eva Ekström, auktoriserade revisorn Bertel Enlund (avvikande mening), direktören Per-Ola Jansson, skattejuristen Kerstin Nyquist och auktoriserade revisorn Anita Österholm (avvikande mening). Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Peter Strömberg, chefsjuristen Adam Diamant, revisionsdirektören Kerstin Stenberg samt avdelningsdirektören Elin Eriksson som föredragit ärendet.

Avvikande mening av ledamöterna Rune Brännström, Bertel Enlund och Anita Österholm

Vi delar majoritetens uppfattning att A-son inte haft rätt att fakturera bolaget för den tid som han eller hans medarbetare hade lagt ned på att biträda åklagaren i brottmålet. Felet att fakturera det arbetet, särskilt i beaktande av det förhållandevis ringa beloppet 2 750 kr, framstår som ursäktligt, och är därför inte av beskaffenhet att det bör föranleda en disciplinär åtgärd.

---

² Se prop. 1984/85:30 s. 12 f. och 23.